

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 6. marca 1904.

V. letnik.

Volilci ptujskega okrajnega zastopa.

Ako je imel človek priložnost v teku zadnjih mesecev hoditi po ulicah prijaznega mesta Ptuja, potem je lahko opazil tu in tam stati kakega občinskega predstojnika, kakega odličnega kmeta iz ptujske okolice, poštenjake od pet do glave, kateri pa so se nekako plaho ozirali okoli sebe, tako, kakor da bi hodili po potih, po katerih v svoji odkritosrčnosti niso vajeni hoditi! Zapazil pa je tudi tu in tam kakega gospoda v lepi gospodski suknji, kateri se je tem kmetom prijazno približal, snel z glave klobuk in tega ali družega s sladkim nasmehom pozdravil in ga nagovoril nekako tako-le: „O, dober dan gospod občinski predstojnik, dober dan dragi mi gospodar, živeli, dobro da ste prišli, pojdiva na en glažek vinca, bom že jaz plačal. Ševeda pa greva v „Narodni Dom“, ker sva Slovenca! Le pojdite, ker imam z Vami o nekež jako važni stvari govoriti!“ In takozvani slovenski odličnjak, gospod v lepi gospodski suknji poda kmetu roko, stisne mu jo prav po bratovski, pogleda mu v poštene kmečke oči, sevé z velikim navdušenjem! In kmet jo zavije v svoji ponižnosti zares ž njim v „narodno“ gostilno! Takih in enakih prizorov si videl v zadnjih dneh dovolj in nehoté se ti je vsilila misel, kaj le neki pomenijo ti prizori, kako, da so postali takozvani slovenski odličnjaki mesta Ptuja kar naenkrat tako navdušeni prijatelji in ljubitelji slovenskih občinskih predstojnikov?

Kar naenkrat se pa je zvedelo, da se bodejo volitve v okrajni zastop ptujski uže v ponedeljek, dne 14. šušca 1904 pričele! No, sedaj seveda

je pač kar naenkrat lahko vsakdor sprevidel, kam pes taco moli, sprevidel je lahko, kaj pomeni sladka prijaznost takozvanih ptujskih slovenskih odličnjakov napram slovenskim kmetom, posebno veleposestnikom in občinskim predstojnikom. Za vodstvo okrajnega zastopa je bilo tem gospodom, nikakor pa ne za imenovane kmete in predstojnike! Dokaz je lahek!

Ptujski okrajni zastop je bil do sedaj v rokah gospodov okoli „Narodnega Doma“, bil je toraj v rokah gospodov okoli ptujskega denarnega zavoda, kateri je dobro, da predobro znan kmetom ptujskega okraja pod imenom — posojilnica! Ptujski okraj ima morda od vseh okrajev cele Spodnještajerske največ okrajnih plačil, katerih pa ne plačujejo gospodje okoli „Narodnega Doma“, katerih ne plačujejo gospodje okoli posojilnice, temveč katere morate plačati večinoma Vi ubogi kmečki trpini, Vi kmečki volilci okrajnega zastopa ptujskega! Na drugi strani pa se je v teku zadnjih let za ptujski okraj storilo presneto malo. Le pogledjte samo ceste tega okraja! To vse pa so s časom vendarle sprevideli kmetje, začeli so vendarle enkrat misliti ali morda ni vzrok vsemu temu le to, da imajo takozvani ptujski prvaki, ptujski okrajni zastop v svojih — poštenih rokah in raditega se je, posebno v teku zadnjih treh let izrazila med kmeti tega okraja želja, da bi se vendarle enkrat moralo poskusiti vodstvo našega zastopa spremeniti, češ, videli bomo, kako pa bode šlo z drugo, z napredno stranko! Ta občni sklep pametnih kmetov našega okraja pa je prišel ševeda tudi gospodom okrog okrajnega zastopa, „Narodnega Doma“ in posojilnice na uha. Začeli so se ti poštenjaki bati za svoje prestole, zato pa so vabili in še vabijo kmete ptujskega okraja k sebi, zato jim stiskajo sedaj roke,

vodijo jih v svoje „narodne“ krčme in zavode, da bi se ž njimi pogovorili, to je, da bi si zagotovili glase slovenskih kmečkih volilcev okrajnega zastopa ptujskega.

Kmetje, mi pa Vas tukaj javno vprašamo, ali ne sprevidite komu na korist so ti gospodje sedaj ob volitvi zopet kar naenkrat z Vami tako prijazni, komu na korist se kažejo sedaj kot tako nesebični prijatelji, posebno kmečkih volilcev? Kmetje ptujskega okraja, volilci ptujskega okrajnega zastopa, ali ne sprevidite kako Vas vodijo za nos, da, kako Vas ponižujejo, ker lovijo Vaše glasove, češ slovenski kmet, obrtnik, trgovec, občinski predstojnik ni tako pameten, da bi volil po svojem lastnem prepričanju, ne, tako mora voliti, kakor mi hočemo, kakor smo mi sklenili, kakor mu mi svetujemo!

Kmečki ponos, kje si, kmečka odkritosrčnost, kaj, ali si že ugonobljena?

Volilci okrajnega zastopa ptujskega, verujte nam, takozvani ptujski narodnjaki nimajo srca za Vas, ne, njim je le za vlado nad kmeti na takozvani slovensko-narodni podlagi, kmet pa in njegova bodočnost je tem gospodom deveta briga! Evo Vam dokaz! Okrajni šolski svet ptujski je zopet takorekoč popolnoma v rokah ptujskih takozvanih narodnjakov! Okrajni šolski svet pa brani s vso silo poduk nemškega jezika na slovenskih kmečkih šolah, a vendar pa puste ti gospodje vso svojo deco že v mladosti učiti nemškega jezika, vendar ne bi nosil nobeden teh gospodov gosposke svoje suknje, ako se ne bi bil učil svoj čas jezika našega sosedkega naroda, namreč nemškega! Se več! Ko so prišle pred par dnevi takozvane delegacije pred našega presvitlega cesarja, izrazil je neki poslanec napram našemu cesarju Francu Jožefu željo, naj bi se ustanovila slovanska visoka šola. Naš cesar pa mu je odgovoril s kratkimi besedami: „Dijaki naj se učijo tudi nemškega jezika!“ S tem je hotel presvitli naš cesar označiti, kako važno je, da se sinovi slovanskih narodov učijo nemščine! — Tako toraj, želji, katero je očitno izustil mož, visoki mož, mož, katerega čislajo vsled njegovih duševnih zmožnosti, vsled njegovega blagega srca vsi narodi, vsa ljudstva vseh omikanih dežel, katero je izrazil v svoji dobrosrčnosti presvitli naš cesar sam, tej želji se upajo nekako upirati takozvani voditelji slovenskega naroda, slovenskega kmeta v obče, seve tudi v našem, toraj ptujskem okraju? Kaj, še cesarska izrečna želja jim ni sveta? Slovenski kmet, ako iz tega ne veš izvajati posledic, ako nas nočeš razumeti, česar Ti žalibog tukaj ne smemo nadalje razlagati, potem, no — potem prosimo brez zamere — nisi pri zdravi pameti!

Pred kratkim je govoril neki kmet iz ptujske okolice z nekim občinskim predstojnikom ravno o bodočih volitvah v okrajni zastop ptujski in mu je izrekel svojo željo, da bi pač bilo dobro, ako bi se enkrat spremenilo vodstvo tega zastopa. Kmet je opozarjal občinskega predstojnika na volitve rekoč mu: „Ti bodeš volil, pa vendar volite vi občinski predstojniki, vendar volite vi veleposestniki enkrat tako,

da bo prišel okrajni zastop konečno enkrat v drugo roko, da ne bodejo dosedajni voditelji ptujskega okraja nosili tako visokih glav, med tem ko mi kmetje moramo za okraj skoraj vse poplačati!“ Neki in kaj mu je odgovoril občinski predstojnik, kateremu bode treba zopet v kratkem voliti odbornike ptujskega okrajnega zastopa? „Ljuba duša“ mu je rekel, „kako pa ti bodem drugače volil, saj veš, da je gospod profesor Zelenik sedajni načelnik okrajnega zastopa ptujskega tudi direktor ptujske posojilnice! Ljuba duša, kako bodem drugače volil, saj veš, da so gospodje odborniki okrajnega zastopa, večinoma tudi merodajne osebe pri posojilnici, no, in nesreče so mi v zadnjih letih zadele, primoran sem bil prositi posojilnice posojila, dolgujem jej precejšno svoto, da, še cel obrestij še nisem plačal! Ljuba duša, kako bom drugače volil, veš, da se ne smem tem gospodom za meriti, ker me drugače poženejo z grunta. Zato pa ne bodem najbrž šel k volitvi, ali pa, ako pojdem, bodem čeprav proti svoji volji moral voliti sedajnetoraj posojilnične gospode!“

No, kmetje, kaj pa porečete k temu? No, kmetje, kaj pa mislite o tem resničnem dogodku, kaj o teh besedah? — To je vnebovpijoča krivica, katera vsiljuje našim kmetom! Ker si si nakopičil radi in in radi nesreč dolgov, da ne moreš takorekoč prost dihati, odvzame še se ti prostost Tvoje lastne volje, da moraš voliti za Tvojega zastopnika tistega, kateremu si dolžan! Dolžnik voli svojega upnika, no, kdaj je tako neumen, da bode trdil, da je taka volitev na korist dolžniku? A glejte kmetje, zakaj pa vendar vsiljuje ptujska mestna šparkasa, zakaj neki ne vsiljuje svojih odbornikov ptujskemu okrajnemu zastopu, čeprav imata ta dva zavoda velikanske svote svojega denarja razposojenega v ptujskem okraju?

To je zagonetka, katere še morda ne bode mogel razvozlati veleučeni gospod „profesor“ — tako namreč pusti zmerjati — Zelenik, dosedajni načelnik okrajnega zastopa in direktor — posojilnice, katerega niti kmetje domače njegove občine, namreč kmetje pri Sv. Vrbanu ne marajo! — „Velikanski kmečki prijatelji kakor, dohtar Horvat, (postal je ta gospod v par letih iz ubogega kmečkega sina kot dohtar neizmerno bogat), velikanski kmečki prijatelji kakor dohtar Brumen in potem zopet dohtar Jungtela, toraj dohtar in dohtar, da, še naših nekaterih farških bratcev ne smemo pozabiti, ti so imeli do sedaj ptujski zastop pod svojim uplivom, ti so imeli do sedaj v svojih rokah, kmetje, Vi volilci ptujskega okraja, kaj mislite, povejte nam vendarle čegavo — korist? Mi Vam na to vprašanje ne bomo odgovarjali, odgovarja si na nje lahko vsak sam, kajti le zna do pet šteti!

Volilci ptujskega okraja, lahko Vam danes poročamo, da ni napredna stranka v ptujskem okraju, tudi držala rok križem, lahko Vam poročamo, da so si naprednjaki tudi prizadevali pridobiti si glasove volilcev, da, lahko Vam tudi poročamo, da je že vel kakor polovica glasov naši stranki gotova, no, tedaj

rugea glave po koncu, ni se nam bati poraza, pridite
kega i vsi na volišče in pokažite tam Vašo lastno voljo!
mistim pa, kateri Vas bodejo vlačili še v tako „na-
Noodne“ gostilne, tistim, kateri Vam bodejo dajali
emumodke, delili Vam gulaž, plačevali za Vas pijačo,
otuj-istim povejte brez ovinkov v lice, da te smodke, to
kelino, vsa ta darila prav pošteno — smrdijo, da ni-
gosp. akor nočete povžiti tega, kar se Vam iz posebnih
nega zrokov daruje, kar pa bode prejšnji ali slej morali
p oplačati sami!

Volilci, ne poslušajte glade volite v tudi ne
g aših dušnih pastirjev, ker so ti večinoma prijatelji
n dohtarjev in ker duhovnikov okrajni zastop in njega
meodstvo čisto nič ne briga!

Toraj le pogumno in ponosno k volitvi, a pre-
celoidnost Njega pa, kateri nas je vse ustvaril naj va-
pauje Vas kmetje pred izkoriščevanjem nekaternikov!

Kmet, pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal!
naprednjaki, držite trdo, kakor skale skupaj in zma-
lemali bode! Da pa bode ta zmaga tem bolj sijajna,
jneto pa naj skrbi vsaki sam od Vas, potem bode
udi užival s tem večjim veseljem sadje naprednjaš-
etjega poguma, užival sadje naprednjaške svobode, ne
tebode pa stokal pod jarmom svojih upnikov, gospodov
a skrog posojilnice itd.

Koga pa bode mi naprednjaki volili, to se
vam bode o pravem času naznanilo.

Vojska med Rusi in Japonci.

Z bojišča dohajajo še vedno taka poročila, ki
ni se ne morejo popolnoma zanesljiva vzeti. Posa-
vornezni časniki različnih narodov, oziroma držav pri-
emšaajo o tej vojski različne novice, kakor pač komu
votbolj ugaja. Eni voščijo srečno zmago Rusom, drugi
aju pa Japoncem in po tej želji so se dosedaj tudi do-
geična poročila ravnala.

Verjetno je, da Japonci Ruse na morju vztrajno
nan deloma tudi vspešno napadajo. Morsko pristanišče
nice n trdnjavo Port Artur so Japonci že večkrat bom-
neardirali ter poškodovali tudi več ruskih bojnih ladij.
ski Japonci so spravili v Korejo, kjer se bodo z Rusi
l jna suhem bojevali, blizu sto tisoč vojakov, brez, da
koi jih pri tem Rusi zamogli zdatno ovirati. Ruske
elbojne ladje, ki so v pristanišču Vladivostok do krat-
urega bile vsled ledu zaprte, se tudi sedaj ne upajo
ekaja prosto morje, ker jih tamkaj čaka mnogoštevil-
mebejše sovražno brodovje, ki ne pusti, da bi se vse
o guske ladje na enem mestu združile in tako je eden
otulel ruske mornarnice takorekoč zaprt v Port Arturu
le drugi pa v Vladivostoku. Japonci imajo na ta način
omrosto pot ter svojo vojaštvo pridno prevažajo z Ja-
kapskega v Korejo.

Rusi pa tudi ne drže rok križem. Iz Kronstadta
orob evropskem vzhodnem morju in iz Črnega morja
rajo odposlali več težkih bojnih ladij na dalnji iztok,
dajer se imajo združiti z ondotnim vojnim brodovjem.
sovč doujejo tje, pričakovati smemo odločilne morske
veitke, ki pa vojski še nikakor ne bode storila konca,
edajti konečno zmago bode vsekakor odločila bitka

na suhem. Severno mejo Koreje dela reka Jalu in
ob tej reki imajo Rusi zbrano svojo glavno moč, ka-
tero dan na dan z novodošlimi polki pomnožujejo.
Povprečno spravijo Rusi 4 tisoč moč vsak dan na
bojišče; čez mesec dni bodo jih baje imeli zbranih
okoli tristotisoč moč in s to velikansko armado na-
meravajo potem uspešno na sovražnika udariti in
ga popolnoma uničiti. Posamezne čete kozakov (rus-
kih konjenikov) so baje korejsko mejo že prestopile
ter tu in tam imele z Japonci praske, ki pa niso
bile znatnega pomena. Prava, in kakor se sme pri-
čakovati, jako krvava vojska se bode najbrž še le
meseca aprila ali maja začela, ko bodeta imela oba
nasprotnika vse vojne sile za spopad dovolj priprav-
ljene in urejene.

Kake nasledke svetovnega pomena bode imela
ta rusko-japonska vojska, to se dosedaj še ne da
presoditi. V Evropi je že dosedaj povzročila mnogo
suma in diplomatičnih spletkarij. Razne evropske dr-
žave so že poklicale svojo vojaštvo pod orožje. Med
vsemi se najbolj sumljivo vede Angležka, ki je ne-
kaka zaveznica Japoncev. Ko bi se Anglija ne bala
Francozov in nekoliko tudi Nemčije, bi gotovo že
priskočila Japoncem na pomoč ali pa bi prekoračila
svoje vzhodno-indijske meje in Ruse na njihovem
ozemlju napadla, pa strah pred drugimi velesilami jo
v tej poželjivosti še malo brzda; strah pa ni samo
za male otroke dober, temuč tudi za prevzetne An-
gleže.

Francoska je ruska zaveznica in je Rusiji v slu-
čaju vojske obljubila pomoč, ako jo napade še drugi
sovražnik. Sploh je napetost med evropskimi drža-
vami dospela na tako stopnjo, da je le iskric treba
in s smodnikom napolnjeni sod zleti v zrak. Nobena
država drugi več ne zaupa, sum, škodaželnost in
zavist napolnjuje diplomate in vojskovodje.

Sleparije.

Celjska „Domovina“, imenujmo jo, kakor si za-
služi celjska klerikalna žaba je priobčila v eni svojih
zadnjih števil, namreč z dne 5. t. m. članek z na-
pisom „Štajerc in njegove sleparije“. V
članku piše najbrž prvaški dohtar ali pa njegov „šri-
bar“, naravnost gorostasne nesramnosti, tičoče se
našega lista, njegovih izdajateljev in sploh vseh tistih,
kateri so ustanovili naš list, češ, da so sami ničvred-
neži, kateri sleparijo ubogega slovenskega kmeta,
da bi ga tem ložje izkoriščevali. Članek, v katerem
se imenuje „Štajerc“ med drugim tudi „židovsko
protestantovski antikrist“, — kaj ne, jako duhoviti
priimek? — sam ob sebi ni vreden, da bi mu od-
govarjali, ni vredna nikakor tudi prvaško dohtarska
„Domovina“ odgovora, a vendar hočemo o tej stvari
spregovoriti le Vam kmetje na ljubo par besedij in
dokazati, kdo je v istini tak, kakor ga slika „žaba“,
kdo je slepar in na kateri strani so iskali sleparije!

„Štajerc“ in njegove sleparije! Čudno! Oglejmo
si malo takozvane sleparije „Štajerca“! Kakor vsikdar
lahko razsodiš dragi nam kmet sam!

Jeli morda to sleparija, da „Štajerc“ vedno in vedno kliče slovenskim kmetom, da bi se učili tudi drugega jezika, katerega govori njih veliki sosedčki narod, toraj nemškega, katerega v našem cesarstvu, da, rečimo povsod dandanes vsaki človek potrebuje? Povej nam kmet, zakaj pa so se potem učili vsi naši dohtarji, vsi naši duhovniki tega jezika, povej, zakaj puste vsi posvetni takozvani narodni voditelji Slovencev učiti svojo deco toli od njih zati-ranega, preganjega nemškega jezika? Toraj ti se ga uče, ti skrbijo za to, da bode njih deca znala nemški, Tvoji deci pa branijo na vse kriplje ta jezik, in to tem bolj, ker dobro znajo, zakaj tako postopajo. Kdo je toraj slepar, mi ali ti gospodje? Kmetu branijo občevanje s sosednim narodom, s katerim je primoran živeti, da, od katerega je odvisen, sami pa se urijo že od prve mladosti v jeziku tega naroda, ker jim je dobro znano, kako važen je ta narod za nas, kolikega pomena je gospodarska, trgovska zveza, sploh vso občevanje s tem narodom! Ali to ni sleparija in sicer javna sleparija, sleparija, povzročena od teh potuhnjenih, zvutih, hinavskih voditeljev svojega ogoljufanega roda?

Kmet, ako imaš sosede, s katerimi živiš v lepem božjem miru, potem ti je v gospodarskem oziru gotovo marsikaterokrat pomagano! Za Boga milega, kam pa bi prišli, ako bi šel sosed soseda vsakokrat tožit, če mu je ta ali pa njegovo živinče napravilo kako škodo? Mir in sloga med sosečko je morda najvažnejša zahteva na kmetih! Poglejte si vendar enkrat dva soseda, katera se vedno sovražita in videli bode, kdo ima od tega sovražtva korist. Povejte nam, ali ga imata soseda ali kdo drugi? Navadno si kupi za sadje takega sovražtva kak oderuški dohtarčeh lepo suknjo, a plačati pa jo morata soseda, seve, ako se dva tepeta, se tretji, kateri ju gleda, temu smeji. — „Štajerc“ vedno in vedno povdarja, da bi si morali biti sosedi med seboj dobri, in to sosedi v ožjem in pa kar še je večje važnosti v daljnem pomenu bese-de.

Mi smo vedno povdarjali, Slovenec naj ne sovraži Nemca, Nemec ne Slovenca, ker je njegov sosed in ker je primoran z njim živeti. Potegevali smo se vedno za mir med sosedoma v daljnem pomenu, med mestjanom in kmetom. Je li to morda sleparija? Ne, nikdar ne! A sleparija pa je gotovo to, da hujskajo takozvani narodni voditelji, vsi naši slovenski dohtarji in nekateri — hvala Bogu samo nekateri — slovenski duhovniki slovenskega kmeta proti njegovemu sosеду, proti Nemcu, in to samo radi tega, da bi potem v kalni vodi ložje lovili ribe za sebe.

Jeli morda to sleparija, da okrcamo tu in tam ničvrednega duhovnika njemu in njegovim faranom v prid? Jeli to sleparija, da pokrtačimo včasih kakega oderuha, da razkrinkamo brez strahu nepošteno ravnanje z ljudskim denarjem? Jeli to sleparija, da smo vedno povdarjali kmet naj voli kmeta in sicer poš-tenega kmeta, kateremu se je zjasnilo v glavi, kateri ni farški podrepnik?

Ne, ne kmetje, to niso sleparije, tako gotovo kakor je Bog v nebesih, in gori označenemu ges-bil „Štajerc“ vedno zvest in bode tako dolgo ostal, dokler še se bodejo znašli kmetje, katerim še mar za sosedčki mir, za poštenost in napre-dokler še bode imel, kakor do sedaj „Štajerc“ d-velikodušnih, nesebičnih podpirateljev njegovih namenov, njegovega prelepega cilja!

Oglejmo si časopisje, katero stoji „Štajerc“ nasprotstvu, oglejmo si vse tiste, kateri vodijo takozvani narodni podlagi slovensko ljud-o, oglejmo si vse tiste, ki nas dolže sleparstva!

Ali to ni krivica, da se zagovarja v nam-protnih časopisih vsakdor, katerega mi s p-pravico napadamo, med tem ko se napadeni sa-upa, da bi se pred sodnijo opral in nam dokaza-smo mu storili krivico? In vi gospodje prvak-takozvani voditelji slovenskega naroda, ali nist-pravi pravcati sleparji? Vi nekateri slovensk-ličnjaki, dohtarji in duhovniki, no, pa nam po-vendarle enkrat, od koder si je nekateri in nek-od vas pripravil v par letih velikansko premož-čeprav je z ničim začel? Na milijone šteje pre-ženje samo spodnještajerskih prvaških dohta-na milijone šteje premoženje slovenskih duhovni-vse sebrano v teku kratkega časa in na mil-zopet štejejo — dolgo vi spodnještajerskega km-katere je bil primoran nakopičiti v tužnih za-letih — kdo je tedaj slepar, kmet ali njegov pr-voditelj, kateri list je poln sleparije „Štajerc“ vedno in vedno zagovarja kmeta in ga brani-takimi njegovimi „voditelji“ ali pa tisti listi, k-zagovarjajo z velikim navdušenjem ravno te vod-slovenskega rodu, te nesramne izkoriščevalce ub-naših trpinov?

Pred očmi, da pod nadzorstvom slovenskih p-kov se poneveri, kakor nam je kazal dogodek-kratkim blizu 30 jezer kron kmečkega denarja-samo v enem okrajnem zastopu, namreč celjs-katerega so si s tolikim prizadevanjem spravili-rodnjaki“ v svoje roke, a list pa, kakor „Domy-zagovarja v enomer ravno celjske dohtarske svoj-vake, katerih malone vsak je postal iz ubogega k-kega dečka neizmerno bogat in to v teku par-Da, da, kmet, to je sleparija in sicer taka slepa-kakor je morda nikjer drugod več ne najdeš.

„Svoji k svojim“ kliče znani slovenski-lijoner, „le pridite k meni kupovat mojega že-moje moke, pridite vi vsi, ki ste Slovenci k-kot Slovincu!“ A glej, na drugi strani pa ne p-ta — pošteni slovenski milijoner in posestnik p-mlina, žita slovenskih kmetov, ne, on si n-žito od ogerških židov, pri tem pa še k-kako velikodušen narodnjak je s tem, da mok-slovenskega siromaka pusti pomešati z drugimi-vrednimi snovi, da tako (sodnijsko dokazano!) op-delavca, kmeta, svojega narodnjaka. Kmetje, ka-je to? — Odgovor ni težek!

Da, spretni trgovci so tudi „voditelji“ km-ne le posvetni, temveč še bolj žalibog duho-

Ali ne? Ali morda ne „cvetejo“ njih trgovine, njih konzumi? Kmetje v Vitanju n. p. itd. gotovo znajo tudi o tem kaj povedati! — Kmetje, vse te farške trgovine so ustvarjene samo za farški žep! Koliko jih je že šlo rakom žvižgat, koliko pa še jih bode šlo! — Zopet je ta presneti „Štajerc“ grozno — sleparil kmete, ko jih je pred takimi pravimi sleparijami svaril!

Toraj sleparije, nič kakor sleparije, a ne na „Štajerčevi“ strani, temveč drugod in vse sleparije so takozvani — slovensko-narodni podlagi, katera je sama ob sebi, kakor se že nekako z gornjih vrstic, lahko sprevidi zopet sama sleparija!

No, pa idi slovenski siromak k kakemu bogatemu Slovincu in mu reči: „Gospod vedno ste povdarjali, da moramo mi Sloovenci skupaj držati in to na slovensko-narodni podlagi. Jaz sem Slovenec, vi ste odlični narodnjak, gospod v sili sem, ker glejte, vse, se me je zapustilo, ne vem kamor bi se obrnil! — Gospod, vi mi boste pomagali, saj ste vedno klicali svoji k svojim“, tukaj sem zdaj in jaz sem v a š, pomagajte mi, ker sva narodnjaka, ker sva Slovence!“

Figo bodeš dobil, pa še tiste ne drugače, kakor pod nos, seveda na slovensko narodni podlagi!

Dokler si ž njimi — s tvojimi slovenkimi odličnjaki „Živijo“ kričal, dokler si imel cvenka dovolj, da si se lahko vzdrževal v njihovih družbah, dokler te z velikim navdušenjem, seveda pri narodni veseleci, spraznili marsikateri „glažek al“ pa dva“ na čast „blažene“ matere Slovenije, da, tako dolgo so te imenovali bratca, objemali te so, navdušenje na narodni podlagi je prikipelo do vrhunca, vroče je bilo srce ob srce, sklepalo se večno prijateljstvo, morda velikokrat za — Tvoj denar! Naj pa Te zadenejo nesreče, postani siromak in idi teh Tvojih prijateljevesar prosit, nagnali te bodejo, kakor psa, zopet seveda na — slovensko narodni podlagi!

To je sleparija, da večje ni treba! — —

Da bi nam vendar bilo mogoče, dragi nam narodni kmetje in Vi vsi tisti, kateri čitate te vrste, upati, da nas boste prav razumeli, da bi s temi vrsticami zabranili le količkaj sleparije navedenih naših neusmiljenih sleparjev, potem bi nas to prav rčno veselilo, potem bi te vrste dosegle svoj smoter! Bog daj, da bi bilo tako!

Trsne sorte, katere se na Štajerskem za nasade priporočajo.

Dne 28. januarja t. l. vršila se je pri ces. kr. kmetijski in gradbeni konferenca na Štajerskem poljujočih strokovnjaških organov za vinorejo in potovalnih učiteljev, kakor tudi zastopnikov ces. kr. kmetijske družbe.

Ker vinogradniki pri obnovljenju svojih po trsni uničenih vinogradov še vedno napačno ravnaajo, lasti da se čestokrat ne odločijo za prave žlahtne sorte, se je pri konferenci presojalo, katere trsne

sorte se bi naj za posamezne vinorejske okoliše nasvetovale. Pri konferenci so zastopali državno: ces. kr. višji vinorejski nadzornik Franc Kurmann kot zastopnik ministerstva za poljedelstvo, ces. kr. vinorejski nadzornik I. razreda Franc Matjašič in državni vinorejski asistent Jožef Zabavnik; deželno: deželni sadje- in vinorejski komisar Anton Stiegler in ravnatelj deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru Franc Zweifler ter potovalni učitelji Janez Bele, Koloman Grässbauer in Franc Goričan; ces. kr. kmetijsko družbo: gospodje Franc Barta, Rudolf Franc Wibmer in Klotar Bouvier. Predsednikom so izvolili gospoda Franc Barta.

Sklenilo se ja, držati se one razdelitve štajerskih vinorejskih okolišev, v kakoršne je razdelil deželo nekdanji ravnatelj vinorejske šole v Mariboru Hermann Goethe (izdal v vinorejski statistiki za vojvodino Štajersko, 1881), tudi za prihodnje. Po geološkem in geografičnem razmerju, porečjih, kulturnih vrstah in po pridelkih, ki se v posameznih krajih dobivljajo, razdeljena je dežela po Goethejevi vinorejski statistiki v 12 okoliš in sicer na 1. severovzhodni, 2. šilherski, 3. sauzalski, 4. slovensko-goriški, 5. ormožko-ljutomerški, 6. radgonski, 7. ptujski, 8. mariborški, 9. pohorski, 10. haložki, 11. celjski in 12. sotla-posavski vinorejski okoliš. Našteti so ti okoliši po vrsti kakor sledijo od severa proti jugu. Natančnih mej posameznih okoliš tukaj ne bomo navajali, da ne bo sestavek predolg. Sorte so se za vsak okoliš posamič določile in sicer po predlogu vinorejskega komisarja g. Stieglerja. Za splošni nasad se priporočajo:

Za severovzhodni okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. Wildbacher zeleni, 3. laški (Welsch) rizling, 4. burgundec beli, 5. žlahnina (Gutedel) bela, 6. žlahnina (Gutedel) rudeča.

Za šilherski okoliš: 1. Wildbacher modri (plavi), 2. silvanec zeleni, 3. laški (Welsch) rizling, 4. burgundec, 5. žlahnina (Gutedel) bela, 6. žlahnina (Gutedel) rudeča.

Za sauzalski okoliš: 1. Wildbacher modri, 2. silvanec zeleni, 3. laški rizling, 4. mali (Klein) rizling, 5. burgundec beli, 6. žlahnina bela, 7. žlahnina rudeča.

Za okoliš Slovenskih gor: 1. silvanec zeleni, 2. moslina rumena, 3. laški rizling, 4. mali rizling, 5. burgundec beli, 6. žlahnina bela, 7. žlahnina rudeča.

Za radgonski okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. laški rizling, 3. mali rizling, 4. moslina rumena, 5. traminec, 6. burgundec beli, 7. žlahnina bela, 8. žlahnina rudeča.

Za ormožko-ljutomerški okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. moslina rumena, 3. laški rizling.

Za ptujski okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. laški rizling, 3. mali rizling, 4. burgundec beli, 5. žlahnina bela, 6. žlahnina rudeča.

Za mariborški okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. laški rizling, 3. mali rizling, 4. muškatelec rumeni, 5. moslovina, 6. burgundec beli, 7. žlahnina bela, 8. žlahnina rudeča.

Za pohorski okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. laški rizling, 3. mali rizling, 4. moslovina rumena, 5. burgundec beli, 6. žlahnina bela, 7. žlahnina rudeča; in posebič za okolico Konjice in Vinarija: 8. modri (plavi frankovec, 9. kanka modra, 10. cimetrovka modra. Poslednje sorte se za pridelovanje črnine (ali rudečega vina) kakor tudi za mešanico priporočajo.

Za haloški okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. moslovina rumena, 3. laški rizling, 4. mali rizling, 5. traminec, 6. burgundec beli, 7. žlahnina bela, 8. žlahnina rudeča.

Za celjski okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. laški rizling, 3. traminec, 4. burgundec beli, 5. žlahnina bela, 6. žlahnina rudeča.

Za sotla-posavski okoliš: 1. silvanec zeleni, 2. laški rizling, 3. mali rizling, 4. traminec, 5. burgundec beli, 6. žlahnina bela, 7. žlahnina rudeča.

Sklenilo se je, da se ima izdati knjižica, ki bode v lahko umljivi obliki vse podajala, česar je vinogradnikom glede izbire priporočenih trsnih sort in njih gnojitve znati treba. Tvarino za to knjižico bode sestavil ravnatelj sadje- in vinorejske šole v Mariboru, gospod Franc Zweifler.

Spodnje-štajerske novice.

Shod vinorejcev v Mariboru vršil se bode, kakor smo že zadnjič poročali, dne 6. in 7. marca, ter so priprave že dokončane. Po vsem Štajerskem in tudi v sosednjih deželah oznanjuje na tisoče plakatov ta za vse vinogradnike toli pomenljivi dan. Razzoditelji za poskuševanje in obdarovanje vin, kar se bo vršilo dne 5. marca, so že določeni. Na poskus je došlo okoli 300 sort štajerskih vin. Te konkurence se zamore vsak štajerski vinogradnik udeležiti. Tisti, ki zaradi preobilnega dela odbora morebiti niso dobili zglasilne pole, naj to nemudoma naznanijo gospodu okrajnemu nadzdravniku dr. Leonhardu v Mariboru, ki bo vsakemu rad na vsakojaka vprašanja odgovoril. Iz obilno dohajajočih pismenih vprašanj se da soditi, da bode na obeh shodnih dneh udeležba vinorejcev prav obilna. Kljub temu še enkrat povabimo vse štajerske vinogradnike ter jim kličemo: Pridite vsi, ker gre se za Vašo pravico in Vaš korist! Pripomnimo tukaj, da bodeta na tem shodu gospoda potovalna učitelja Bele in Goričan na vsakojaka slovenska vprašanja slovenski odgovarjala ter na željo posameznikov tudi slovenska razjasnila dajala, da bode smoter tega shoda vsakdo lahko zapopadel in njega važnost uvidel. S politiko ta shod čisto nič nima opraviti in ž njo tudi ni v nikakej zvezi, toraj je vsa čenčarija, ki se je v zadnjih dneh brala po klerikalnih časnikih, le neumna bedarija in hujskanje enega naroda proti drugemu. Gotovo se na vsakej klerikalnej veselici, na vsakem cerkvenem ali kakem drugem shodu, ki ga priredijo klerikalci, ja pri vsakem misijonu da najti več politike, kakor se je sme na tem shodu vinorejcev pričakovati.

Zaboden je bil dne 20. februarja t. l. v krčmi v Zdolah pri Brežicah kmečki sin Eba Petan. Dva fanta iz Zdol, po imenu Pongračičnj Kožel sta ga z nožmi tako spehala, da je Petan tisto noč umrl.

Občinske volitve v Vojniku, pri katerih so lani leto klerikalci propadli, bile so te dni od cesarja najvišjega upravnega sodnega dvora potrjene, to ravno so si prvaki in njihovi privrženci na vse krbe prizadevali, da bi je razveljavili.

Ptujski sejmi. Dne 2. marca je bil v Ptujku vinski sejem, na katerega se je prignalo prav veliko število živine. Cene so bile srednje nastavljene, zaradi vremena in slabih potov ni došlo toliko tla kupcev, kakor navadno. Prihodnji živinski sejem lani se vršil v sredo, dne 16. marca.

Zblaznela (znorela) je 36 let stara dninarju Štatenberga, Rozalija Meserič. V nedeljo predpobli je bila v frančiškanski cerkvi v Mariboru pri službi Božji, kjer jo je hipoma blaznost napadla. Začel je zmešano govoriti ter trditi, da mora v cerkvi postati, „ker ji bodejo škof južino tje poslali.“ Prišli so jo v Gradec v opazovalnico.

Utonil je v Hudinji zidarski pomočnik Almo Belach iz Škofje vasi pri Vojniku. Popival je 6. februarja t. l. z nekaterimi fanti v Vojniku, od koder se je še le proti jutru domov podal, kamor pa ni došel. Ostal je zginjen, dokler ga ni v sredo, 8. febr. njegova žalostna mati v Hudinji utopljenega našla. Obcestje pada tamkaj na nekaterih krajih strmo k vodi brez da bi bilo zagrajeno in takapred čuda, ako se je dogodila fantu omenjena nesreča.

Iz Svetinj pri Ormožu se nam poroča, da je za popravek, katerega smo priobčili (vsled § 19. tisk. z. v naši zadnji številki pač prav nepotreba). Stavijo se sledeča vprašanja: „Ko je bil nadučnabolan, podučeval je župnik; zakaj ne dalje časničar nadučiteljevi boleznij je prišel nadomestnik Oziroma ko je odišel ta, došel je Preindl; kdo pa je v sledkih podučeval? Zakaj pošiljajo svetinjski vinar svoje otroke raje v ljutomersko šolo? Kdo je sestavil popravek? G. načelnik krajnega šolskega sveta gotovo ne, akoravno je vsakdanji gost g. župnika pri katerem kaj rad „šnapsla“.

Nevarno početje. Dne 3. februarja sta brata Medin Ciril Zabukošek iz viničarije krčmarja Jano Anderluha pri sv. Roku ukradla nekaj strelne prahu (pulfra) in zažigalno vrvco, da bi razstrelili neko pečino. Prvi strel se je jima brez nezgode nasrečil. Ko nabijeta drugo luknjo in vrvco užgreli, je hotel Metod Zabukošek iti pogledat, ali tista ugasnila, ker strela precej dolgo ni bilo slišati. V trenutku pa je počilo in Zabukoška nekaj korakov daleč vrglo. Zgubil je desno oko ter bil v lice na kolenih hudo poškodovan. Tudi na levem oku zna oslepiti. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Pazite na otroke! Dne 16. februarja t. l. popoldne je gospodarsko poslopje posestnika J. Lesistvarja v Dobrovci pri Konjicah. Užgali so baje otroke, ki so se v steljni uti s žveplenkami igrali.

Umrl je dne 19. februarja gospod Karol Kriechbaum, posestnik in trgovec v Oplotnici pri Konjicah.

Spomenica. Nek cesarski ukaz se glasi: „Duhovščina se ima na prižnici, pri krščanskem nauku in pri občevarju z verniki vsacega zmerjanja in psovanja zdržati in edino-le Kristusov nauk v katoliški cerkvi razkladati ter njegovo temeljitost in vrednost brez hujskanja drugovercev razjasnjevati; vero in npravstveni nauk naj ljudem bolj vtika in priporoča, kakor pa učenost in teologične razprtije, česar ljudstvo ne more razumeti. Vlada sama, kakor tudi po ordinarijatih to vsej duhovščini nalaga, s pristavkom, da bo vsacega neposlušnika primerno kaznovala.“ Ta ukaz je izdal leta 1782. nepozabni cesar Jožef II., ki je bil največji prijatelj in dobrotnik kmečkega ljudstva in si je na vso moč prizadeval isto njegovih oškodovalcev braniti.

Letošnji glavni nabor se bode na Spodnjem Štajerskem sledeče dni vršil, in sicer: V Radgoni 5. in 6. aprila; v Cmureku 7., 8. in 9. aprila; v Lipnici 11., 12., 13. in 14. aprila; v Mariboru (okolica) 30. aprila. 2., 3., 4. in 5. maja; v Mariboru (mesto) 6., 7. in 9. maja; v Slovenski Bistrici 10. in 11. maja; v Št. Lenartu v Slov. gor. 13. in 14. maja; v Arvežu (Arnfels) 16., 17. in 18. maja; v Ormožu 5. in 6. aprila; v Ptuj (mesto) 7. aprila; v Ptuj (okolica) 8., 9., 11., 12. in 13. aprila; v Rogatcu 14. in 15. aprila; v Šmarju pri Jelšah 16. in 18. aprila; na Laškem (Tüffer) 19., 20. in 21. aprila; v Konjicah 22., 23. in 25. aprila; v Gornji Radgoni 27. in 28. aprila; v Ljutomeru 29. in 30. aprila; v Kozjem 2. in 3. maja; v Brežcah 5. in 6. maja; v Sevnici ob Savi 7. in 9. maja; v Celju (mesto) 10. maja; v Celju (okolica) 11., 13., 14. in 16. maja; na Vranskem 18. in 19. maja; v Mozirju 20. in 21. maja; v Šoštanju 24. in 25. maja; v Slovenjem gradu 26. in 27. maja; v Marnbergu 28., 30. in 31. maja.

Plaz se je utrgal dne 20. februarja nad hišo št. 52 (last g. Kallana) v Trbovljah ob Savi. Hiša je bila na Gornji strani, kjer se vrata nahajajo, več metrov na debelo s snegom in prstjo zasuta, da so morali na smrt prestrašeni stanovalci skoz okna bežati.

Samosilnost v spovednici. Ker prihajajo nam v enomer pritožbe, da se posamezni duhovniki predrznejo vernike plašiti, češ, da dajo tistim, ki so naročniki „Štajerca“, pri spovedi odvezo zadržali, čutimo se primorane naznaniti, da tako postopanje nikakor ni dovoljeno in pripuščeno, temuč je gola samosilnost dotičnih nestrpnežev, ki svoje hujskarije in svojega sovražtva še celo pri delitvi sv. zakramentov ne morejo opustiti. Povejte ali pokažite nam le eno vrsto v vseh dosedaj izdanih številkah našega lista, ki bi imela v sebi kaj protiverskega, svet katoliški veri nasprotnega! Ako to nesramno postopanje ne bode takoj prenehalo,

bodemo vsacega takega okrutneža vzeli pod ostro krtačo, nastopili pa razuntega še tudi drugo pot, katera zna postati dotičnemu jako neljuba. Ali nimajo vsi duhovniki enake predpise? Kako pride to, da se je n. pr. spovedancu, ki v neki fari v Slov. Gor. zaradi „Štajerca“ ni dobil odveze, ista v katoliški cerkvi v Ptuj, kjer niso taki hujskači, brez pomisleka podelila, akoravno je na obeh krajih se obtožil enih in istih grehov in drugemu spovedniku izrečno potrdil, da je „Štajerčev“ čitatelj in naročnik? Drugi spovednik ga je namreč vprašal, začesarvoljo v domači fari ni dobil odveze. Ko mu je spovedanec povedal, da se je to zgodilo zaradi „Štajerca“, rekel mu je spovednik, da to nič nima v sebi „domači gospod so pač bili najbrž kaj jezni“. No, ta je pa lepa! Vernik, ki si išče v spovednici tolažila in miru, ki bi se mu najdelila kakor hladilno olje, najde tam jeznega nasprotnika svojega političnega in morebiti tudi svojega zasebnega življenja. Namesto, da bi zapustil spovednico potolažen ter z Bogom in z ljudmi spravljen, odide ž nje nevoljen, razburjen z mržnjo v srcu do duhovnika ali celo do svetih obredov, ki se za posvetne hujskarije izkoriščajo in zlorabijo. Kdo ve za nasledke!?

Dopisi.

Iz Zavrča. Na starega leta dan 1903 sem poslal z neko žensko stolnino za cerkveni sedež, katero je cerkveni ključar sprejel, gospod dekan pa so ta prejem v svoji knjigi zabeležili. 18. januarja pa so gospodje ta moj sedež nekemu možu iz sosedne fare po dražbi prodali in jaz sivolasi starček bi moral zanaprej v cerkvi pri službi božji stati, ko sem vendar imel pravico do tega sedeža od moje mladosti do sedaj in sem stolnino redno plačeval. Pri nas je bila do sedaj navada, da so se na starega leta dan samo tisti cerkveni sedeži prodali, kojih lastniki so v teku leta umrli ali se drugam preselili. Živim faranom, ki so svoj sedež plačevali, doslej nihče ni tozadevne pravice kratil in sedežev jemal. Ne mislite si gospod dekan, da imate v Vaši fari same otroke; še nas živi nekoliko takih, ki poznamo Vas že kot šestega Zavrčkega dekana! Ne pomnimo pa takega samosilstva, da bi se živim faranom plačani sedeži jemali. Ako bi jaz bil hotel pred nekaterimi leti tri sedeže v cerkvi imeti, gotovo bi jih dobil, znabiti še celo v farovžu. Ja, takrat sem imel pa še čvrste noge, da sem zamogel po hribih letati in za farške gospode zajce in drugo divjačino streljati, a zdaj mi je zato pošla moč, toraj z menoj od farovža in cerkve proč — Star, neustrašljiv faran.

Od Velike nedelje. Rojakom v posnemanje. Dne 21. februarja t. l. ustanovila se je pri Veliki nedelji podružnica ces. kr. kmetijske družbe za Štajersko. Pristopilo je takoj 84 udov. Zborovanju je predsedoval ces. kr. okrajni glavar ptujski, gospod baron Underrain, ki je zbranim razjasnil, da takšno društvo kmetovalcev ne stoji s politiko v no-

beni zvezi ter da žnjo tudi nima ničesar opraviti, kar so poslušalci s pritirjevanjem vidno zadovoljni na znanje vzeli; ces. kr. kmetijsko družbo pa je zastopal društveni blagajnik gospod Žiga Sutter, ki je v daljšem govoru pojasnjeval veliko vrednost takih društev, kar so vsi navzoči z veliko navdušenostjo odobraval. Nato se je vršila volitev opravnikov. Izvoljeni so bili sledeči gospodje: načelnikom Janez Flucher, oskrbnik graščine nemškega viteškega reda; podnačelnikom Tomaž Senjor, ces. in kr. stotnik v rezervi; tajnikom Janez Meško, občinski predstojnik pri Veliki nedelji; blagajnikom Jurij Skvorz, trgovec pri Veliki nedelji; odbornikom Franc Kumer, občinski predstojnik v Tergoviču, Henrik Irgolič, občinski svetovalec v Sodincih, Matjaž Medik, občinski svetovalec v Vičancu in Anton Krajnc, posestnik v Šardinju. Pebivalstvo je kazalo pri ustanovljenju podružnice živahno zanimanje, navdušenje, pa tudi zaupanje, ker razpolaga podružnica že črez precej trsja, trsnic in materinskih vrtov. Čast in slava naj bode možem, ki se niso zbal truda in skrbi, katere so imeli, predno so vse tako uravnali in v pravi red spravili, da se je zamogla podružnica ustanoviti. Zaupanje, katero so našli pri prebivalstvu naj jim bode plačilo in zadoščenje! Čast in hvala pa naj bode tudi onim, ki so svoj pristop k podružnici naznanili, ker pokazali so stem, da imajo zdravo pamet, ki jih vodi do prepričanja in rabsodbe, dale v združenju je moč. Kličemo toraj novo ustanovljeni podružnici: rasi, cveti, prospevaj ter obrodi obilen sad v korist kmečkega ljudstva in v posnemo rojakom bližnjih in dalnjih krajev!

Iz Kamnice pri Mariboru. Znani in glasoviti „Fihpos“ blati, kakor vsakomur znano, kateremu pride ta nebodigatreba v roke, vsacega človeka, vsako društvo in vsak kraj, kjer zapazi le količkaj napredka. Po njegovi želji bi vse moralo iti — rakovo pot. Posebno mu pa mrzi, da se je začelo tudi že v kmečkih glavah daniti, da izginja v njih tema in se umika luči, katere se mračnjaki bojijo, kakor sova, netopir in veša dnevne svetlobe; zavednost in spoznanje resnice je tem mračnjakom trn v peti. Ena taka veša se je zaletela tudi v našo požarno brambo, ki je imela dne 3. februarja t. l. svojo običajno vsakoletno veselico. Veselica se pač navadno priredi v kakej gostilni, misjon in duhovne vaje pa v cerkvi; tako je bilo od nekaj in bode najbrž tudi ostalo. Mi po svojem, vi po vašem, — krivičnega in nedostojnega kritizovanja pa ne trpimo. V predlanskem svetem adventnem času imeli so v Narodnem domu v Mariboru gledališko veselico. Po dokončani igri so se pa lotili plesa, toda ne samo posvetni gospodje in gospe, ampak tudi duhovniki so plesali in rajali in sicer; kakor že omenjeno, v svetem adventnem času, v katerem katoliška cerkev plese strogo prepoveduje. Zakaj sta takrat „Gospodar“ in „Fihpos“ molčala? Zakaj nista ničesar zinila o tem farškem plesu v adventnem času?

Zakaj pa se duhovniki ne držijo cerkvenih predpisov? mar niso katoliki?! Ja kmet, to je kaj družegar — Pred nedavnim časom se je tukaj govorilo, da nas bode naš kaplan zapustil, a žalibog se ta govorica ni uresničila. Kaj radi bi mu bili zapeli:

... Le srečno, „fitigot“

Podplatnik gre odtod.

Pa godi se nam tako, kakor se je svoječasno Štanjčanom, ki se tega gospoda niso mogli pretniti, dokler niso šli mil. gospoda knezoškofa prisiliti, da jih reši tega nemirneža. Štanjčanom se najprošnja uslišala, toda na vrat smo dobili sedaj mi dr. nadlego, katere nas reši, o Gospod ali pa milostljivi prevzvišeni gospod knezoškof Lavantinski. Že enkrat se je v našem ljubem „Štajercu“ poročalo, kako naš kaplan otroke v šoli trpinči, a kakor se vidi, še ni poboljšal. Dobro bi storili gosp. župnik Wobko bi Vašega kaplana malo brzdali; pa tudi gospod nadučitelj uljudno prosimo, da bi vzel šolsko mladino pred pretiranim kaplanovim kaznovanjem evarstvo, kako je lepo in prav. Ako otroče nemški starišev ne ume slovenski, to vendar ni kaznovanje vredno in če se tudi v pol leta ne more naučiti slovenskega jezika. V prvi vrsti mora biti učitelj vzgojitelj potrpežljiv, prizanašljiv in rahlosrčen, katehizirih lastnosti pa mi Kamničani dosedaj pri našem katehetu še nismo opazili. Nadalje je naša splošna želja, da bi slišali iz prižnice samo nauk našega Zveličarja — besedo Božjo — ne pa take reči, ki ne spadajo v cerkev — hišo Božjo, drugač bo naša cerkva med Božjo službo v prihodnje bolj prazna, kakor je bila dosedaj. Krenite toraj, gospod kaplan, na drugo, namreč pravo pot, sicer smat pripravljeni reči objaviti, katere za zdaj še pustimo. N. K.

Od sv. Jurja ob Ščavnici. Od tukajšne klerikalne stranke nastavljena mevža, ki se imenuje „dimnikar“ piše v številki 4. „Slovenskega Gospodarja“, da obljuba dolga dela. Potrdimo mu to ter ob enem odgovorimo: Kdor veter se je, bode burja žel. — No vi gospodje in voditelji dimnikarja, nikakor si ne mislite, da se mi zavoljo vašega mazanja jezimo ali pa da bo ta vaša čenčarija nas odvrnil od naših nam priljubljenih in naročenih listov! — Kaj misjonarji niso dosegli, tudi ti revni dimnikar ne boš dosegel, akoravno si morebiti bolj črn kakod so uni; mi zavedni kmetje si našega prepričanja ne damo vzeti, tudi ne, če bi naročnina „Štajerca“ do leto 50 kron stala. Spreglej toraj, da je vso tvojo mazanje zastonj. Če nimaš drugega dela, po pojoraje žabjega perja česati ali pa iz kurjega mleka maslo delati! — Zagotovimo ti, da bodeš imel pretem poslu več vspeha, kakor ga sedaj imaš, ko se na metre dolgo sline cedijo po tečni svinjetini, katera je po naših dimnatih ljuknjah obešana. — Dr pa boš sprevidel in spoznal, da smo mi „Štajerčevi“ naročniki dobrosrčni ljudje, ki vsako revno osebo razpodpiramo, svetujemo ti, da se podaš v naš Viden tam bodeš kot dimnikar gotovo dobil dela ali kakot ti praviš „kšefta“ dovolj. Šaj ti je že znano, da il

ov, am kaj mnogo zidanih hiš, katere imajo različno nar-
 a, leljane dimnike, le na to ti dobro pazi, da se ne
 daode zopet kje ogenj vnel, kakor se je to zgodilo
 ro-red nekaterimi leti, ko je v Vidmu še gospodarila
 ebi in vsem občanom dobro znana Mima. — Ko
 odeš pa enkrat v Vidmu vse lepo pometel, podaj
 e na cesto, katera pelje od sv. Jurja v Bolehničico
 So-er poberi tiste glavine, ki so po tej cesti raztrošene,
 ejeer tiste delajo tvojim delodajalcem nečast in so ne-
 ro-lega posebnega pomena — . — Če ti bode še pre-
 jestajalo časa, podaj se še k uni gostilni, pri kateri
 te dne 6. januarja t. l. eden tvojih somišljenikov pri-
 ravljaj „divji ogenj“ ter bi gotovo vso poslopje
 rapožgal, ko bi mu cekmeštova služabnica ne bi po-
 ddačila ognja in munaši krepki fantje ne zmerili suknje
 sa hlač z neko mero, katero v našem kraju „planjko“
 olfmenujemo. — Tudi tukaj bodeš našel dovolj dela.
 ddo bodeš vse lepo pometel in opravil, ti pa dovoli-
 lano nekaj počitka ter ti svetujemo, da si vzameš v
 oke „Štajerca“, da se malo spametuješ in zbrihtaš!
 kilb bodeš namreč pridno prebiral ta koristen list,
 njapoznal bodeš in se zavedel, da to nič ni kaj poseb-
 lo-lega, ako pride priprosti kmet v sitnosti. Ta res-
 inicoljubni list ti vse lepo poroča in razloži, kakšne
 teurke in ničvredne reči vganjajo tvoji gospodje, ako-
 gavno stanovitno trdijo, da so skoraj več kakor an-
 šneljčki v nebesih. Če boš še pa več pojasnila potre-
 goval in bi ti še preostajalo kaj prostega časa, tedaj
 eče pa le zopet še kaj oglasi, — dela bodeš dobil do-
 ačolj in ne bode ti treba gladu poginiti. Smilil bi se
 šamreč nam, bo bi bil tako nesrečen, da bi morali
 oebe prvega zagrebsti v tistem blatu, iz katerega
 medaj novo pokopališče delajo. Štefan Kral.

Zunanje novice.

Visok gost. Te dni je obiskal švedski kralj
 b)skar II. našega presvitlega cesarja na Dunaju.
 enNaš cesar je svojega prevzvišenega gosta kaj srčno
 jprejel in pogostil. Kralj se je potem odpeljal na
 kang v Opatijo, kamor se je tudi pred nedavnim
 njasom kraljica-soproga odpeljala.

Grozno hudedelstvo norca. Pred kratkim prišel
 —e v Varšavi na Prusko-Poljskem v neko gostilno
 karof Vladimir Dabski ter se tamkaj nastanil. Zahte-
 koraj je z revolverjem v roki urno postrežbo. Nata-
 ntariji, ki so spoznali, da je grof znorel, poklicali so
 nolicijskega komisarja. Ta je ukazal dvema policaja-
 ojna, da naj grofa domu spravita. Ko se pripeljejo do
 jdrofove hiše, je grof naglo iz voza skočil ter zbežal
 ekt gornjo nadstropje, kjer je začel iz okna na ulico
 prtreljati. Imel je tam mnogo revolverjev in lovskih
 e tušk. Najpervo je ustrelil hišnika, ki je prišel skozi
 katranska vrata, da bi grofa prijel. Potem je skozi
 Dikna nasprotnih hiš usmrtil še četiri osebe in eden-
 vindvajset bolj ali manj težko ranil. Tudi nanj so
 adtreljali, toda samo s šrotom, da bi ga za na-
 emalni boj nesposobnega storili. Šele po večjih strelih
 koe jim je to posrečilo, na kar so ga v norišnico od-
 eljali.

Orjaški stolp bodo napravili za prihodnjo sve-
 toavno razstavo v št. Lojzu v Ameriki. Meril bode
 od tal do vrha 330 metrov, toraj bode slovitega or-
 jaka, Eiffelnov stolp v Parizu, za celih 35 metrov
 presegal. V njem bode ob enem imelo 7 tisoč ljudi
 prostora; na vrhu stolpa bode baje zvezdarnica.

Nove žandarmerijske postaje na Koroškem so
 se ustanovile v Zrelcih in pri sv. Rupertu v politič-
 nem okraju Velikovec, v Holmicah in v Malnici v
 političnem okraju Špital ter v Ukvah in Pod Rožici
 v političnem okraju Beljak.

Plaz je zasul vas Galtür na Tirolskem. Z gore
 Fädnerspitz (visoka 2787 metrov) se je dne 24. fe-
 bruvarja ob 4. uri popoldne splazil sneg ki je med
 strašanskim gromenjem bučal v dolino na vas Galtür
 ter zasul cerkev, šolo in krčmo. Nastala je popolna
 tema. K sreči je bil sneg suh in redek, da ni na-
 pravil druge škode, samo šipe na oknih je zdrobil,
 a ljudje so bili vendar jako preplašeni.

Johan Orth med Japonci. Johan Orth, nekdanji
 avstrijski nadvojvoda živi, kakor poročajo nekateri
 dunajski listi, že več let na Japonskem in on baje
 je povzdignil japonsko mornarico na to stopnjo iz-
 urjenosti, na katero je v novejšem času dospela.
 Neki bogat avstrijski fabrikant ga je baje tam videl
 in spoznal. Istina — ako ni časnikarska rasa.

Strašanski požar. V Bolehowu v Galiciji je po-
 gorelo v nekem predmestju nedavno štirideset hiš in
 gospodarskih poslopij. Požar je nastal po noči.

12 hiš je zgorelo v Valoibi na Švicarskem. 21
 družin je brez strehe. Tamkaj imajo sedaj še hudo
 zimo in ubogi ljudje mnogo trpé.

Nekaj dragega je vojska na morju. Strokovnjaki
 so izračunali, da stane strelivo, katero dve bojni la-
 diji v eni minuti zastrelite, 72 tisoč kron. En strel
 z osem palcev debelo granato stane na primer 1200
 kron. Fiks element.

Petero otrok v razbeljeni peči. V vasi Esporlas
 na otoku Majorka se je v neki hiši na peči igralo
 petero dečkov, medtem ko so v peči za kruh kurili.
 Naenkrat se je krov podrl in vsi dečki se padli v
 ogenj. Oče enega dečka je v smrtni nevarnosti iz-
 vlačil zaporedoma vseh petero, najnazadnje svojega
 sina. Dečki so se tako opekli, da bodo težko ozdra-
 veli, pa tudi oče je v nevarnosti.

Najdaljši most na svetu. 30 milj dolgi most je
 ravnokar dogotovljen čez Great Salt Lake v Severni
 Ameriki ter stane 5 milijonov dolarjev, v našem de-
 narju okoli 22 milijonov kron. Most je lastnina neke
 železniške družbe, katera si je tako prikrajšala svojo
 glavno progo za 43 milj.

Visoka starost. V Daytonu v Severni Ameriki
 je dne 10. februarja umrl premožen tovarnar Filip
 Kejfer. Kejfer je bil strasten ljubimec tobaka in popil
 je vsak dan 6 čaš kave.

Z Balkana. Turčija v enomer oborožuje ter ima
 že ogromno število vojakov pod orožjem. Ravno tako
 se tudi Bolgarija skrbno pripravlja na vojsko in k
 naboru so morali priti letos tudi že tisti mladeniči,
 kateri bi šele k letu imeli na vrsto priti. Vse kaže

na to, da bode „tam doli“ znabiti prav v kratkem izbruhnila strašna vojska, v katerej bodo imeli tudi avstrijski vojaki dovolj opravka; pred seboj bodo imeli grozovitega sovražnika Turka, za hrbtnom pa — zvite Lahe. Bog ve, kako se bode ta jako zamotana štrana razpletla?!

Najbogatejši milijonar na svetu po imenu Rockefeller v Severni Ameriki sklenil je 9. februarja z Rusijo pogodbo glede posojila za vojsko z Japonci. Rusija je Rockefellerju zato podelila koncesijo na petrolej. Rusija se je prvotno obrnila na Rothschilda, a ta je vsako posojilo odklonil, ker baje ruska vlada žide preganja in Rothschild pa je ravno sam tudi žid.

Svojega lastnega otroka je spekel v Nagykozaru pri Pečuhu na Ogerskem posestnik Stipo Brandics. V pijanosti je hotel sprvega svojo ženo zaklati, ko pa mu je ta ušla, pograbil je svojega dveletnega sinčka, strgal mu oblačila s života, nato pa ga je držal v plamen nad ognjičem. Na krič so prileteli sosedni ljudje, ki so divjaku na pol mrtvega otroka odvzeli, hudobneža pa so žandarji sodnji izročili.

Visoka starost. V Atenah na Grškem obhajal je te dni polkovnik (oberst) Apostolos Mavrojenis svoj 107. rojstni dan. Tamošnji vojaški zdravniki in pa dijaki priredili so mu ob tej priliki posebne svečanosti. Ob njegovem 100. rojstnem dnevu mu je podaril Grški kralj red „našega Zveličarja“ in ga imenoval polkovnikom.

Samomor cele družine. Pred nedavnim časom znorela je v Berlinu cela družina, obstoječa iz očeta, matere in enega sina. Ta obitelj, s priimkom Vehlov je namah izginila. Slutnja prebivalcev, da so se uni nesrečneži usmrtili, se je uresničila, kajti pred kratkim so našli vse tri skupaj zvezane v reki Spree utopljene.

Umor v bolnišnici. Kovinar Jožef Rohaly v Kronstadt na Sedmograškem je živel s svojo krasno ženo v vednem prepiru, ker je bil jako ljubosumen človek. Žena se je tega naveličala ter se preselila k svojim starišem. To je moža tako razburilo, da se je napil strupa. Prepeljali so ga nato v bolnišnico. Ko žena o tem zve, pride ga obiskat. Mož ji veli, naj se k njemu na posteljo vsede; komaj pa ona temu vabilu ustreže, popade mož ženo za vrat, vrže jo na posteljo, pograbi zraven postelje stoječi kovinast svečnik ter stem ženo ubije.

Požar v tovarni. V nekej tovarni za celuloze v Parizu nastal je v soboto zvečer (19. febr.) vsled vžiga plina za luč požar, pri katerem je našlo smrt 12 oseb: 5 moških, 5 žensk in 2 otroka.

Utopljenca so našli v Meži pri Dobji vasi blizu Prevalj na Koroškem. Utopljenec je 1885. leta rojeni in v Beljaku pristojni zidarski strežnik Pongrac Sternast. Najbrž je v pijanosti zdrknil s ceste v deročo Mežo.

Obre pri Velikovcu. Dne 11. februarja so se tukaj vršile občinske volitve, pri katerih so zmagali naprednjaki. Občinski urad bode vsled tega izida volitev prestavljen s hribov v dolino in tako bode poštna zveza mnogo ugodnejša.

„Usmiljene“ sestre. V Granadi na Španskem iz zavoda usmiljenih sester pobegnilo pet nun in vsaka s svojim ljubčekom. Spoznale so, da „k vodam“.

Pred 23 leti svojega otroka umorila je bila Marija Leiss, takrat dekla pri nekem kmetu v Eislaku, občina Eisbach. Storila je to hudodelstvo radi uboštva in zato, ker ji otrokov oče ničesar ni pr mogel. V letu 1902 so tega otroka, bil je de iskali za vojaški nabor. Oblasti ga niso mogli mrtvega spoznati, ker njegova smrt nikjer ni a naznanjena ali zabeležena. Pred kratkim pa je zapo Kerschhofer od orožniške postaje v Kainachu zve za mater tega fanta ter jo z različnimi vpraš tako daleč pripravil, da je svoje zločinstvo obsl. Zadavila je baje dete, ko je bilo 8 dni staro teta pokopala na polju. Komisija na mestu, katerega Leiss kot otrokov grob pokazala, ni našla nobij ostankov; vzrok temu je to, da je od detomorne preteklo 23 let in da otrok še ni imel trdih kon ki dalje časa potrebujejo, predno čisto sprhnijo. vs

Tri zakonske može zastrupila je neka Marija Novak, kočarica v Šarlotenburgu. Dva moža je no ko sta vsled strupa že umrla, obesila, da so pop ljudje mislili, dotičnika sta bila samomorilca. e 12. februarja t. l. so zločinko prijeli in okrajns sodišču v Steinitzu izročili. Izdala jo je njena sosa katerej je Novak nekoč povedala, da je svojemu o gemu možu zavoljo njegove pijanosti nekaj v žg primešala.

28 let v zibelki je preživela neka pritlikar na Bavarskem, ki je dne 31. januarja t. l. umrla. Ta reva zibelke od svojega rojstva pa do smrti zapustila, akoravno je živela 28 let. Ostala je maj kakor tri mesece star otrok. Govoriti se je hitro učila ter je znala tudi dobro čitati in pisati.

Mož s pasjo glavo po imenu Teodor Peterov dne 1. februarja t. l. v Saloniku na Turškem umrl. Znan je bil pod imenom „Jo-Jo“ ter je vzbujal zornost in vzbujenost s svojo pasjo glavo po cel svetu. Potoval je po svetu z velikim ameriškim cirkusom Barnum.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Vranični prisad ali črmnica (Milzbrand) ali svinjah je bolezen na slezenu. O tej nevarni bolezni piše neki izkušen gospodar sledeče: Ko mi je ne zbolela na tej bolezni stara svinja, ki je imela tednov stara praseta (pujske), vtil sem na v og dobro razbeljeno železno lopato nekaj karbolove line ter s temi sopari cel hlev napolnil. Odkar pripomoček rabim, se ta bolezen ne pojavi več v mojih svinjah.

Ovcam, ki imajo jagneta, je dobro dajati po katera jim jako ugaja. Pesa ali rona se naj pred dan zriblje ali zmelje ter s sladnim drožjem, s ot ali pa s rezanico pomeša in ta zmes ovcam, ki im

že najmanj 8 dni stara jagneta, poklada. Za breje in ovce pa ta piča ni priporočljiva.

Za koze je jako zdravo, ako jih v februarju in marcu že včasih na prosto spustimo, ker gibanje v svežem zraku tem živalim jako prija, povrhu pa najdejo tudi že nekaj hrane. Seveda ne smemo takih brejih koz, ki že h koncu nosijo, v prehud mraz spuščati, ker bi znale inače zvreči.

Nekaj o kokoših, ki hočejo vedno sedeti. Vsa komur, ki perutnino redi, je znano, da zamore spomladi le tiste kokoši za valitev rabiti, katere so začele pozno v jeseni jajca nesti ter do marca ali aprila nesejo. Take kokoši pa niso pogoste, pa tudi ne najboljše. Kokoši, ki začnejo nesti meseca februarja in do julija ali avgusta nesejo, nam dajo največ jajec, toda potem hočejo navadno sedeti, kar pa nam ni po volji. Da se jim to zabrani, poslužijo se nekateri ljudje prav surovih sredstev; potapljajo je na primer večkrat na dan v mrzlo vodo, devajo jih v temno in mokro klet ali pa jih pustijo celo po cele dni brez vse hrane, da uboge stvari od same slabosti kar omedlevajo in seveda vsled tega sedenje opuste. Vse to pa je neumno in brezsrčno mučenje živalij. Jako priprost pa zanesljiv pomoček zoper nezaželjeno valenje kokošij je ta, da zapremo take kokoši v svitel, snažen in zakovarjen prostor, da jih zmerno hranimo ter jim damo močnega in zdravega petelina. Kokoši bodo nato kmalu nehale kvokati ter začele jajca nesti.

Kaj pomaga proti zadelanemu nosu? Posebno v sedanjem času mnogo ljudi toži o „zadelanem nosu“. Mnogo preglavice dela to skrbnim materam, ako pride nad njihove otročiče ta nadloga. Navadno se pa temu prav lahko pomaga s tem, da se da takemu otroku kaj trdega žveči (žvekati), kakor n. pr. stara (toda ne plesnjiva) kruhova skorja, trdo suho sadje, rožički, ali druge enake užitne reči. Bolj ko bo otrok pridno žvekal, prej se mu bode nos izčistil, seveda, ako niso v njem kake kraste ali zasušeni smrkelj. — To sredstvo pa pomaga tudi odraslim ljudem.

Iznajdba pripomočka zoper trsno uš. Gospod Matevž Turnšek v Grižah pri Celju je iznašel pripomoček zopet trsno uš, katero sredstvo to škodljivo zajedalko baje popolnoma zatara in uniči. Ravna se na sledeči način: Pred rezitvijo mora se vsa stara razpokana skorja s trte dobro ostrgati, ker v teh razah in razpoklinah tiči novi zarod trsni (šilt-nih) uši. Potem se napravi tekočina iz 3 reči in sicer: da se je napravi 10 litrov vzame se 1 kg. luga (ta se dobi pri gospodu Konrad Paur na Polzeli-Heilenstein) potem nekaj lesnega pepela in 10 litrov mlačne vode, v katerej se morata prvi dve snovi dobro stopiti in premešati. Ko se je to shladilo, vzame se trda, ščetinasta krtača, zmoči se v tej raztopljeni ter se ž njo potem po dolgem po trti gor in dol riblje, tako, da je trta povsod mokra, v vsaki razi in razpoki. Na spomlad na koreninah ni nobene trsne uši, ker te so zlezle v jeseni iz zemlje, da so zalegle na trti novi zarod, a potem so poginile. Samo na gnjilih koreninah se najdejo živalice, ki se imenujejo pre-

sice, a te se živé le od gnjilobe in prhline. Ta nova iznajdba ima pa tudi to dobro in je zategadelj velike važnosti, ker naenkrat pokonča vso zalego mladih spomladanskih trsnihih uši, ki bi inače pozneje šle na korenine. Razun tega pokonča se pa tudi črv, ki se pogostoma najde na starih trtah in pa takozvani kiseljak (Sauerwurm), karerega se obilo najde po trsju v beli pavoli (pajčevini), zavitega. Povrhu pa po gladko ostrgani in osnaženi trti tudi lahko vsaka kaplja deža pride do žive trte in po deblu na korenine, ker je ne popije stara, raskava skorja. Vinorejci, pridno se poslužujte tega sredstva, žal Vam ne bo za trud in za mali znesek, ki ga bode za lug izdali. Pridelali bode mnogo več boljšega vina, ker ta mrčes je kriv, da propadajo vinogradi, da se ne pridela več toliko vina, kakor pred nekaterimi leti in da vino nima več tistega okusa in moči, o kakoršni so nam naši očetje pripovedovali.

Pisma uredništva.

G. Tomaž Kapun v Terbegojcilih. Vašo „čudno žival“, ki je imela samo glavo, noge in rep, našim bralcem žalibog ne moremo natančneje opisati, ker bi znali pri nemu ali drugemu naših naročnikov v zamero priti.

Gospodu F. M. v Galušaku. Dobro, bomo ob priliki priobčili.

F. S. Egydi-Tunnel. Smo prejeli — hvala! Objavili bomo to zadevo v prihodnji številki.

Našim naročnikom. Pri naročitvi našega lista prosimo za natančen naslov.

Večim dopisnikom. Prosimo za potrpljenje, ker nam ni mogoče, vsem ustreči.

G. dopisniku iz Skomra. Vaš cenjeni dopis bomo v prihodnji številki priobčili.

G. dopisniku iz Št. Janža na Vinski gori. Ker Vi niste naš naročnik, se na Vaš dopis ne bomo ozirali. Sploh je nam vse eno, ako je znani mariborski klerikalni listič do- tično nevesto namesto „vdova“ imenoval „gospodično“.

Loterijske številke.

Trst, dne 20. februvarja: 51, 30, 14, 24, 72.

Gradec, dne 27. februvarja: 22, 49, 56, 32, 44.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše nasledke. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fagner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva pa se tudi v tukajšnji lekarni g. Behrbalka.

Ena najkrasnejših pridobitev za zdravje in blaginjo je izvestno slastna kava, ki si je, izdelana po Kathreinerjevem načinu, davés že osvojila ves omikani svet in sosebno skoro vsako družinsko mizo. Zakaj kot rodbinska kava ima zmes iz brezprimerne prednosti glede okusa, zdravja in prihranka, da jo ne sme prezirati nobena skrbna gospodinja. Fini vonj po zrnatih kavi, ki daje Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi posebno priznanje, povišuje kot primes priljubljeni okus zrnate kave; ta pijača tekne izvrstno in zdravniški jo kot koristno in redilno priporočajo zlasti ženskam in otrokom. Če so Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo že tedaj, ko se je pojavila, označili za „kavo prihodnosti“, se je ta smela beseda dandanes že deloma izpolnila in izpolnjevala se bo po do- sedanjih izkušnjah čimdalje bolj. Važno pa je, da vedno rabite le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; zato je treba pri nakupovanju izrečno povdarjati ime „Kathreiner“ in jemati edino izvirne zavoje z var- stveno znamko župnik Kneipp. Ogiblajte se torej skrbno vseh posnemkov in tudi ne kupujte nikoli kaj takega, kar se odtehtuje odprto.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijači.

Kupi se konj

(skopljenec, Wallach), 4 do 5 let star.

Ponudbe sprejema in kupcu izroči upravništvo „Šta-
jerca“ v Ptuj. 67

Izurjeni lončarji 53

dobijo trajno službo. Sprejmejo se sukalci, kakor
tudi oblikalci. Ponudbe naj se vpošljejo pod naslo-
vom: „Lončar“ na upravništvo „Štajerca“ v Ptuj.

Paris 1900.

GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih
vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

Trsje

različnih sort, na amerikanski
podlagi cepljeno, po nizki ceni v
vsakej množini oddaje Franc Kosi,
trtnar v Savcih, pošta sv. Tomaž
pri Ormožn. 54

Ekonom 55

izobražen in izurjen v vseh go-
spodarskih zadevah, vešč nem-
škega in slovenskega jezika, želi
v službo vstopiti. Naslov pove
upravništvo „Štajerca“ v Ptuj.

Mala hiša

z dvema sobama in kuhinjo,
zraven, ležečim sadunosnikom in
vrtom za zelenjad (1/4 orala) v
Kanižinem predmestju v Ptuj
šte. 42, se pod ugodnimi pogoji
proda. Jako lep stavbeni prostor
(Bauplatz). Več pove lastnik Ru-
pert Ornig, ključavničar. 64

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsako
elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zim-
zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako le-
Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po po-
nem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač
njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 11

Pozor biciklisti, krojači in
šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih
strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestand-
teile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obrok
iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem
že v Ameriki in na Angležkem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohr-
njene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink 1162

mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 1

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovitni in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmno, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eden oral. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 9 kron, 50 kil za 17 kron, 100 kil za 32 kron z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 krone 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič

pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko.

36

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga

brizgalnice (strealjke) za sadno drevje z natanko namerjeno petrolmešanico

svetilnice na aceten

da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice

čisto nove mline za grozdje

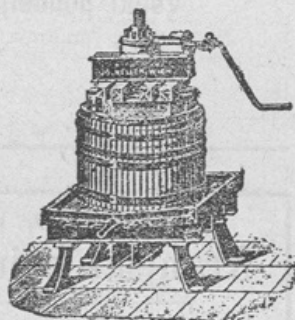
nove priprave proti peronospori in za žvepljenje

sesalke za vino, cevi za vino

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

razbiralnike (triere) mlatilnice, vitale (gepel) itd.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ

37 II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko. Dopisuje se v vsih jezikih.

Kdor bi si rad uredil dobro vspevajočo

trgovino (štacuno) na debelo in drobno in ima nekaj kapitala, tistemu se nudi priložnost na neki

večji železniški postaji na Kranjskem. 44

Letnega prometa je 100 do 200 tisoč kron. Za natančnejše pogoje se izve pod Nr. 42 v upravnistvu »Štajerca«.

Smrekove sadike

(mlade smrečice), 3letne, oddaje tisoč po 4 krone

grajščinsko oskrbnništvo v Kozjem (Drachenburg).

59

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantajem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pravico, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/4. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od sadilca kave in čaja, toraj s polnim jamstvom za pristno neponarejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 orolov veliko posestvo se obdeluje najracionalneje. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in zdalne.

Kava: Javaflor, najfinejša 4³/₄ kg gld. 6-65, fina 4³/₄ kg gld. 6-20. Javabrazil-mešanica 4³/₄ kg gld. 5-75.

Pošilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju.

Cenik zastoj in poštne prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiji

v Trstu 926

via dell' Acquadotto 62.

Hiša na prodaj

v trgu na Spodnjem Štajerju s 4 sobami, 1 kuhinjo, lojpo, kletjo, zraven je gospodarsko poslopje z 1 živinskimi in dvema svinjskima hlevoma, vrt in 5 orolov zemlje. Proda se iz proste roke zaradi menjave službe. Cena 1500 gold. Naslov pove upravnistvo »Štajerca« v Ptuj. 38

Svinjske ščetine in žimo (Rosshaar)

kupi v vsakej množini po najboljši ceni Hans Sager, izdelovalec krtač v Celju. Sprejem takoj v uk tudi enega učenca. 41

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti. 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3⁹/₁₀ duble-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelnja, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s similibrilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštenu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica

P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Malo posestvo

v priljudnem nemškem kraju blizo šole in kolodvora, ob državnej cesti, pripravno za vsako obrtnjo ali tudi za kakega penzionista, se po nizki ceni proda. Več pove gospod Schmied, Duchatschgasse (Duhačeva ulica) v Mariboru. 42

Istrijsko vino

pristno blago, črno ali belo, priporočam v svoji gostilni v Trstu, ulica Belvedere števil. 49. Prodajam in razpošiljam tudi na veliko. Jožef Leben, gostilničar. 39

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen obeh deželnih jezikov, sprejme se v trgovini z železjem V. Leposcha v Ptuj. 31

Mala hiša

je po ceni na prodaj v Gornjem Pobrežju (Ober-Pobresch) pri Mariboru. Obstoja iz velike kleti, dveh kuhinj in dveh sob. Zraven je gospodarsko poslopje s tremi svinjskimi hlevi in lep vrt za zelenjad. Več pove Jožef Horvat, v Gornjem Pobrežju št. 250 pri Mariboru. 22

V najem

se išče hiša (na deželi) za trgovino. Ponudbe se naj blagovolijo poslati na upravnistvo »Štajerca« v Ptuj. 66

Kovačnica

s vsem potrebnim kovaškim orodjem, se da pod ugodnimi pogoji s hišo vred takoj v najem. Nsl. Urša Černšek v Stogovcih, pošta Ptujška gora (Maria-Neustift.)

Stroji za napravljjanje rezi

s patentovani tečaji na valjarje, ki se sami mažejo, s prav lahkim tekom in prihranitvijo moči do približno 40 %.

Stroji za rezanje repe in krompirja, mlini za napravljjanje šrota, za mečkanje sadja, stroji za parenje krme, prenosljive štedilne peči s kotlom z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozljivi, za kuhanje ali parenje krme. krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinjstva opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo, čistilni mlini za žito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice za seno in slamo, mlatilni stroji, vitali (Göpel), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „Agricola“ (zistem na tiralna kolesa) z najlažjejo rabo, z menjalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za ravnino.

Samotvorne patentovane škropilne priprave za pokončevanje različnih škodljivih rastlin, škodovalcev na sadnih drevesih in za zatiranje pernospore izdelujejo in razpošiljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tovarna gospodarstvenih strojev, livarna železa in fužine na par

1141 Dunaj II/I, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi zastojn in franko. Zastopniki in prekupei se iščejo

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekdanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Visoke in betonske stavbe

prevzame stavbarski podjetnik

Ditrich Dickstein

v Celju.

Izdeljujejo se črteži (plani) za cerkve, javna in privatna poslopja in za gospodarska poslopja v vseh slogih.

Urna izvršitev dela.

Na željo se sestavijo proračuni.

L. Mašek in drug ZAGREB

Preradovičev trg 3

s poroštvom 20.000 kron, vsled naredbe vis. kralj. hrvatsko-dalmatinske deželne vlade od dne 5. avg. 1901, šte. 44.264, dovoljena

tvrdka za prevažanje oseb iz delavskega kakor kmečkega stanu v prekmorske kraje.

Potovanje se vrši samo na brzo-parobrodih in traja vožnja preko samo 6 do 7 dni.

V pristanišču ni nikakoršnega doplačila!

Na parobrodu izvrstna oskrba z vinom.

Vsaki pondeljek odpelje en parobrod.

Na pismena vprašanja odgovorimo nemudoma in brezplačno.

18

L. Mašek in drug

L. MAŠEK i DRUG

Dr. pl. Trnkócy-jev Kranjski svinjski redilni prašek

1037

dobil je v Londonu, v Parisu in v Rimu 1903 najvišjo odliko

Grand Prix!

Nadalje tisočero pohvalnih pisem, uradno potrjenih.

Ta primesek k piči, ki se zamore že puskom dajati, vzredi najtežje svine.

1 zavoj velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih;

po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge lekarna Trnkóczy v Ljubljani na Kranjskem.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služijo z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stojeto postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica in vse postaje avstro-ogerske monarhije poštnine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuj v lekarni g. Ignac Behrbalb (spodnja lekarna). 89%

Poljedelska, zeliščna in cvetlična semena od

EDMUND MAUTHNER-ja v Budimpešti

prodaja po izvirnih cenah glavnega kataloga samo

Adolf Sellinschegg

62

trgovina pri „zelenem vencu“ nasproti gledališču v **Ptaju.**

Vsakovrstna deteljna semena:

rajerska 3letna, lucernska 7letna, rudeče cvetoča 1letna. redenice prosta, Esparset, hmeljska šotska, švedska vund ali tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

lamuh dolga, rudeča velika (Riesen), ekerndorfska rumena rudeča velika podolgasta, eberndorfska rumene okrogla adkorna pesa velika za krmljenje, podzemska koloraba a krmljenje, veliki koren za klajo, nove velike buče z dramami brez lupin za olje dobivati, graščica, solnčne ože, mak, konoplje, lan, orgščica, ženof in repna semena, sadna čebula (luk), mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

ravna mešanica za mokra in suha tla, Raygras, Honiggras, ammgras, Knaulgras, Fioriengras, Goldhafer, Rispengras, Wiesenschwingel, Wiesenfuchs, nizka trava, Thimoteusgras.

Zelenjadna semena in za cvetljice.

Gumi za požlahtnenje ameriškanih trt, najboljše vrste. Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vinograde. Galica, rimsko žveplo, najfineje, kadilna smola za vinograde, za varstvo slane, novi kuhani in prekuhani štopelni za požlahtnenje trt, drevesni vosek za sadna drevesa, milo (Schmierseife) in mrčesni prašek proti krvni uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moka amonijak in kalij, superfosfati, čilisalpeter, vinogradiška gnojila. Prodaja judendorfskega roman- in portland-cementa, kotran in karbolinej. Klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino.

Vasilinovo mazilo za usnje, rumeno rusko patentovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Redilni prašek za prašiče.

K Veliki noči

priporočava najino bogato zalogo šifon-srajc po 1 gld. do 1 gld. 10 kr., delavske srajce po 70—90 kr., gače po 40—60 kr., čevlje (šifletne) za možke po 3—5 gld., čevlje za vezati po 6 gld., čevlje (šifletne) za ženske po 3—4 gld., cajnaste lače po 1 gld. 20 kr. do 1 gld. 50 kr., lovske srajce po 60 do 80 kr., lovske srajce z ovratnikom po 80 kr. do 1 gld. 10 kr., kravate po 20 do 60 kr., otročja oblačila po 50 kr. do 1 gld., otročje predpasnike po 30—40 kr., oblačila za dečke (se da prati) po 2 gld. 50 kr. do 5 gld., otročje slamke po 30—80 kr., otročja obuvala po 50 kr. do 1 gld. 50 kr. pe črne predpasnike za ženske (se dajo prati) in bluzne, nerce po 80 kr. do 2 gld., srajce za ženske po 80 kr. do 1 gld. 40 kr. bele namizne prte, raznovrstne reči za olepšavo bleke, žamete, svileni (židano) blago, čipke, (špice), raznovrstne trake; za čevljarje lep in močen žamet za obuvala, astin, platno za podvlako, (Futterleinwand), gumaste dele, kakor sploh vse čevljarske reči.

najini podružnici pri Dravskem mostu (Wagplatz) priporočava najino dobro sortirano zalogo špecerijskega blaga, posebno lepo suho ogersko pšenično moko po 10, 12 in 14 kr., ravo domačo zabelo, zaseko, maslo, lepe rozine, grozdjiče (Weinbeeren) kakor sploh vse špecerijske reči; nadalje najino obilno zalogo manufakturnega blaga za obleko.

o vse po znani pošteni in nizki ceni; kdor enkrat pri namaupi, drugič spet rad pride, zato vsakogar uljudno vabiva v najine prodajalnice.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptaju.

Tomaževa žlindra (moka)

kainit, umetna gnojila (Kunstdünger)

dobi se pri

60

Jožef Ornig-u v Ptaju.

Amerikansko trsje

prodaja

52

R. F. Wibmer v Ptaju.

Močni učenci

dva ali trije. se sprejmejo v neki usnjariji (ledrariji) v mestu na Spodnjem Štajerju. Naslov pove upravnništvo „Štajerca“ v Ptaju.

56

Dva bakrena (kufrasta) kotla

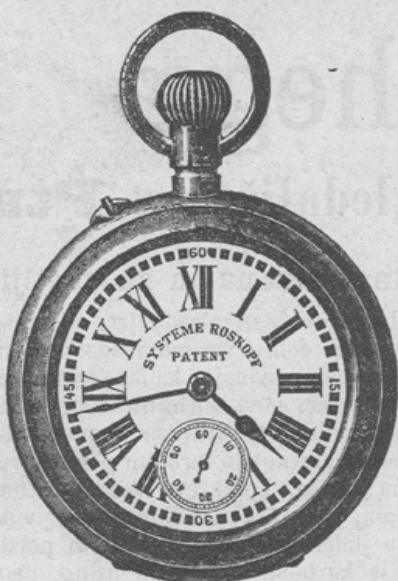
za narejanje žganja, zajemajoča 300 in 350 litrov, s kapama in hladilnima kačama (Helm und Kühlschlangen) proda

Franc Leskoschegg na Spodnjem Bregu pri Ptaju.

57

Razjasnilo.

Naročajo se neposredno gold. 2.50.

Naročajo se direktno gold. 2.50.

Jako čislane remonter-ure na sidra (anker) zistem Rosskopf v nikelnastem okrovu se že čez eno leto od mojih kupovalcev kaj radi kupujejo, sosebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenci, ker so ž njimi prav zadovoljni.

Posiljam moje prave ameriške patentovane remonter-ure na sidra, zistem Rosskopf (jako priporočane za službo) z email-kazalnikom v fino poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenimi kazali, natančno regulirane, tekoče 36 ur, garantirane na 3 leta, kupovalcem direktno 1 komad za gold. 2.50, 3 komade za gold. 7.— 6 komadov za gold. 13.50.

Dobijo se pri meni tudi ure tega zistema s podobo Karola Marxa ali pa Ferdinanda Lassale ter stane komad gld. 3.—.

Nikelnaste verižice z lepim privezkom (kompas) k tem uram stanejo samo 30 kr. en komad. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, da se denar naprej pošlje ter vrnem istega takoj, ako bi komu ura ne ugajala, ako bi ura ne šla dobro. Nikdo ne more poštenejšo kupčijo zahtevati.

HANNS

KONRAD

Prva tovarna za ure v Brüxu šte. 475 na Češkem

Ustanovljena 1887.

ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec.

Nobena tvrdka ni odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom, s zlatimi in srebrnimi medaljami od razstav ter z več kakor 10 tisočimi pohvalnimi pismami iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvozna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša ter razpošilja v vse dele sveta.

Ilustrovani cenilni katalogi o urah o zlatem in srebrnem lepotičju pošljejo se na zahtevanje brezplačno in franko.

D. 879

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na
agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu
(Švica.)

Havre-New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje da se poštne prosti in brezplačen odgovor in pojasnilo.

1069

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d.

30

Strune za gosle, citre, tambur

in za vsakovrstne instrumente, in sicer najbolj
najfinejše blago po jako nizki ceni, priporoč
Brata Slawitsch, Ptuj, Florijanski
Kdor naroči, naj izrazi natančno svoje želje,
zabranijo pomote.

važno za kme

Kmet: „Ti si imel lansko leto spet ta
deteljo, prav lepo travo in pa ogromno
žino lepe debele rone (pese), povej mi
kje si dobil dotična semena?“ — Sose-
govec

Janez Riegelbauer

v Ptuj, vstric ces. kr. okra-
glavarstva in šparkase

ima taka semena na prodaj. Tamke
seme za pravo štajersko rudečo dete-
sedemletno lucernsko (švicarsko) dete-
sorti grinte (predenice) prosti; nadalje
travniška semena, kakor tudi seme raz-
sort rone ali pese, zelenjadi in cvetljic,
vrstne kaljivosti.

Jaz vsako leto pri tem trgovcu kupim in sem vselej zadovoljen,
pri njemu tudi klajno apno, praški za svinje itd. kakor tudi ved-
(frišno) špecerijsko blago po zmerni ceni.“